

PARLAMENT EUROPEJSKI

2004

2009

Dokument z posiedzenia

A6-0012/2008

28.1.2008

*****I**

SPRAWOZDANIE

w sprawie projektu dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę 2004/40/WE w sprawie minimalnych wymagań w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa dotyczących narażenia pracowników na ryzyko spowodowane czynnikami fizycznymi (polami elektromagnetycznymi) (osiemnasta dyrektywa szczegółowa w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy 89/391/EWG)
(COM(2007)0669 – C6-0394/2007 – 2007/0230(COD))

Komisja Zatrudnienia i Spraw Socjalnych

Sprawozdawca: Jan Andersson

(Procedura uproszczona – art. 43 ust. 1 Regulaminu)

Objaśnienie używanych znaków

- * Procedura konsultacji
większość oddanych głosów
- **I Procedura współpracy (pierwsze czytanie)
większość oddanych głosów
- **II Procedura współpracy (drugie czytanie)
*większość oddanych głosów, by zatwierdzić wspólne stanowisko
większość głosów ogólnej liczby posłów do PE, by odrzucić lub
wprowadzić poprawki do wspólnego stanowiska*
- *** Procedura zgody
*większość głosów ogólnej liczby posłów do PE, za wyjątkiem
przypadków ujętych w art. 105, 107, 161 i 300 Traktatu WE oraz w
art. 7 Traktatu UE*
- ***I Procedura współdecyzji (pierwsze czytanie)
większość oddanych głosów
- ***II Procedura współdecyzji (drugie czytanie)
*większość oddanych głosów, by zatwierdzić wspólne stanowisko
wymagana większość głosów ogólnej liczby posłów do PE, by
odrzucić lub wprowadzić poprawki do wspólnego stanowiska*
- ***III Procedura współdecyzji (trzecie czytanie)
większość oddanych głosów, by zatwierdzić wspólny projekt

(Wskazana procedura opiera się na podstawie prawnej zaproponowanej przez Komisję.)

Poprawki do tekstu legislacyjnego

W poprawkach Parlamentu zmiany zaznaczone są wytłuszczonym drukiem i kursywą. Oznaczenia zwykłą kursywą są wskazówką dla służb technicznych, że proponowana jest, w celu opracowania tekstu końcowego, korekta elementów tekstu legislacyjnego (np. elementów w oczywisty sposób błędnych lub brakujących w danej wersji językowej.) Sugestie korekty wymagają zgody właściwych służb technicznych.

SPIS TREŚCI

	Strona
PROJEKT REZOLUCJI LEGISLACYJNEJ PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO	5
UZASADNIENIE	6
PROCEDURA	10

PROJEKT REZOLUCJI LEGISLACYJNEJ PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

w sprawie projektu dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę 2004/40/WE w sprawie minimalnych wymagań w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa dotyczących narażenia pracowników na ryzyko spowodowane czynnikami fizycznymi (polami elektromagnetycznymi) (osiemnasta dyrektywa szczegółowa w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy 89/391/EWG) (COM(2007)0669 – C6-0394/2007 – 2007/0230(COD))

(Procedura współdecyzji: pierwsze czytanie)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wniosek Komisji przedstawiony Parlamentowi Europejskiemu i Radzie (COM(2007)0669),
 - uwzględniając art. 251 ust. 2 oraz art. 137 ust. 2 traktatu WE, zgodnie z którymi wniosek został przedstawiony Parlamentowi przez Komisję (C6-0394/2007),
 - uwzględniając art. 51 oraz art. 43 ust. 1 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych (A6-0012/2008),
1. zatwierdza wniosek Komisji;
 2. zwraca się do Komisji o ponowne przekazanie mu sprawy, jeśli uzna ona za stosowne wprowadzenie znaczących zmian do swojego wniosku lub zastąpienie go innym tekstem;
 3. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji.

UZASADNIENIE

Dyrektywa 2004/40/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie minimalnych wymagań w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa dotyczących narażenia pracowników na ryzyko spowodowane czynnikami fizycznymi (polami elektromagnetycznymi)¹ jest osiemnastą dyrektywą szczegółową w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy ramowej 89/391/EWG.

Dyrektywa ta stanowi część pakietu czterech dyrektyw w sprawie narażenia pracowników na ryzyko spowodowane czynnikami fizycznymi: hałasem, wibracjami, polami elektromagnetycznymi oraz promieniowaniem optycznym. Przewiduje ona środki ochrony pracowników przed ryzykiem związanym z polem elektrycznym, magnetycznym oraz elektromagnetycznym. Nie porusza się w niej jednak kwestii skutków długofalowych, takich jak efekty rakotwórcze, które mogłyby zostać wywołane przez ekspozycję na pola elektryczne, magnetyczne oraz elektromagnetyczne, w przypadku których brakuje ostatecznych danych naukowych określających zależności przyczynowo-skutkowe.

Przewidziane środki tworzą minimalne podstawy ochrony wszystkich pracowników w Unii, pozostawiając państwom członkowskim wybór między utrzymaniem w mocy istniejących, a przyjęciem bardziej korzystnych przepisów. Ponadto, wdrożenie dyrektywy nie może posłużyć usprawiedliwieniu jakiegokolwiek wycofania (potencjalnie korzystniejszych) przepisów stosowanych w każdym z państw członkowskich przed jej wejściem w życie.

Dyrektywa ustanawia dwa rodzaje wartości ekspozycji pracowników:

- „graniczne wartości ekspozycji” zdefiniowane w tabeli 1 załącznika do dyrektywy z uwagi na różne częstotliwości, które uznano za mające szkodliwe skutki dla układu krążenia lub centralnego układu nerwowego człowieka, czy też mogące spowodować szok termiczny organizmu bądź punktowe przegrzanie tkanek;
- „wartości działania” czy też wartości, przy przekroczeniu których pracodawcy zobowiązani są do podjęcia środków wyszczególnionych w dyrektywie. Przestrzeganie wspomnianych wartości działania zapewni przestrzeganie odpowiednich granicznych wartości ekspozycji. Powyższe wartości wynikają z wytycznych Międzynarodowej Komisji ds. Ochrony przed Promieniowaniem Niejonizującym (ICNIRP). Zostały one wymienione w tabeli 2 załącznika do dyrektywy (13 zakresów częstotliwości mających zastosowanie do wszystkich pól elektromagnetycznych i opierających się na parametrach, które można zmierzyć bezpośrednio).

Dyrektywa określa również różne typy zobowiązań, których muszą przestrzegać pracodawcy.

Określenie ekspozycji i ocena ryzyka

¹ Dz.U. L 159 z 30.4.2004, str. 1. Sprostowanie w Dz.U. L 184 z 24.5.2004, str. 1.

- dokonywanie przez odpowiednie służby oraz w sposób regularny oceny, pomiaru oraz obliczania natężenia pól elektromagnetycznych, na których działanie narażeni są pracownicy;
- przechowywanie wyników oceny na odpowiednim nośniku danych, tak aby umożliwić sięgnięcie po te informacje na dalszych etapach,
- uwzględnienie w ocenie zagrożeń (między innymi poziomu, częstotliwości, spektrum, okresu ekspozycji oraz jej typu) skutków pośrednich, takich jak zakłócanie pracy sprzętu elektronicznego i elektronicznych urządzeń medycznych, pożary oraz wybuchy spowodowane zajęciem się materiałów palnych.

Przepisy mające na celu zapobieganie zagrożeniom oraz ich zmniejszenie

Po przekroczeniu wartości działania pracodawcy muszą opracować oraz wprowadzić w życie plan działania zawierający środki techniczne i/lub organizacyjne zmierzające do tego, by stopień ekspozycji nie przekroczył granicznych jej wartości (zmiana metod pracy, wybór odpowiedniego sprzętu używanego w pracy, lepsze projektowanie stanowisk pracy, itd.). Jeżeli jednak pracodawca udowodni, że zdrowie pracowników nie jest zagrożone, nie ma on obowiązku podjęcia takich działań.

Jeżeli, mimo środków podjętych przez pracodawcę w celu ograniczenia ryzyka, graniczne wartości ekspozycji zostają przekroczone, pracodawca zobligowany jest do podjęcia natychmiastowych działań zmierzających do ograniczenia ekspozycji do dozwolonego poziomu.

Opieka zdrowotna

Dyrektywa ustanawia wymóg odpowiedniej kontroli warunków zdrowotnych narażonych pracowników, mającej na celu zapobieganie powstawaniu w wyniku ekspozycji na pola elektromagnetyczne jakichkolwiek negatywnych skutków.

W przypadkach przekroczenia wartości granicznych ekspozycji przewidziane są badania lekarskie. Jeżeli okaże się, że pracownicy, których dotyczy problem, doznali uszczerbku na zdrowiu na skutek takiej ekspozycji, należy przeprowadzić powtórny ocenę zagrożeń.

Termin przyjęcia i transpozycji

Dyrektywa została przyjęta w dniu 29 kwietnia 2004 r. i weszła w życie w dniu 30 kwietnia 2004 r., w dniu jej opublikowania w Dzienniku Urzędowym. Art. 13 dyrektywy przewiduje, że termin jej transpozycji na grunt prawa krajowego wygaśnie w dniu 30 kwietnia 2008 r.

Nowe dowody naukowe, rosnące obawy

W ostatnich miesiącach grupy zawodowe oraz inne zainteresowane strony wyrażały obawy, co do rzetelności podstaw naukowych, na jakich opiera się dyrektywa, i twierdziły w szczególności, że wartości działania i graniczne wartości ekspozycji określone w dyrektywie są nieproporcjonalne i odniosą niepożądany wpływ na pracę wykonywaną

w niektórych sektorach, takich jak przemysł, badania naukowe oraz sektor medyczny, a także w takich rodzajach działalności, jak obrazowanie metodą rezonansu magnetycznego, jako że wartości te stanowią zagrożenie dla normalnego funkcjonowania oraz dalszego rozwoju ich działalności, bez zapewnienia dodatkowej ochrony dla zdrowia pracowników korzystających z tych urządzeń.

Komisja Zatrudnienia i Spraw Socjalnych pragnęła usłyszeć o tych obawach od osób najbardziej zainteresowanych i na spotkaniu, które odbyło się w dniu 7 maja 2007 r., przedstawiciele Europejskiego Stowarzyszenia Radiologii (ESR) zaproszeni zostali do przedstawienia własnych opinii na temat wynikających z postanowień dyrektywy zagrożeń dla działalności medycznej i naukowej, a w szczególności w odniesieniu do obrazowania metodą rezonansu magnetycznego. Komisja reprezentowana przez dyrektora Van der Pasa zobowiązała się do wysłuchania tych obaw, do zlecenia przeprowadzenia badań mających na celu sprawdzenie, czy wartości działania oraz wartości graniczne wyszczególnione w dyrektywie rzeczywiście zostały wyznaczone w sposób zbyt rygorystyczny, a także do pełnego informowania Komisji o nowych faktach wynikających z tych badań oraz możliwościach podjęcia dalszych działań. W świetle powyższego Komisja zapowiedziała również możliwość odroczenia terminu wprowadzenia dyrektywy w życie, jeżeli wstępne wyniki wspomnianych badań wykażą, że obawy były uzasadnione.

Komisja wywiązała się ze swojego zobowiązania i obecnie przedstawia przedmiotowy projekt dyrektywy mający na celu zmianę pierwotnej dyrektywy 2004/40/WE i, jeśli chodzi o datę jej wprowadzenia w życie, proponuje przesunięcie terminu o cztery lata, tj. do 30 kwietnia 2012 r. W tym okresie Komisja zbierze nowe dane naukowe dotyczące oddziaływania pól elektromagnetycznych na zdrowie pracowników korzystających ze wspomnianych urządzeń w różnych sektorach oraz typach działalności i najprawdopodobniej przedłoży nowy projekt zawierający stosowniejsze wartości działania i wartości graniczne dla pól elektromagnetycznych, mogące zapewnić równowagę pomiędzy zapobieganiem powstawaniu potencjalnych zagrożeń dla zdrowia pracowników a możliwością czerpania korzyści płynących ze skutecznego posługiwania się technologiami, o których mowa.

Już w tej chwili podejmowane są pewne działania: w lipcu 2007 r. opublikowano wyniki zapoczątkowanych przez rząd brytyjski badań na temat „oceny pól elektromagnetycznych występujących wokół aparatów MRI” wraz z „komentarzami dotyczącymi ewentualnych ograniczeń MRI w następstwie dyrektywy europejskiej” (*Comments concerning possible MRI restrictions due to implementation of a EU Directive*) sporządzonymi przez holenderską Radę Zdrowia we współpracy z jej belgijskim odpowiednikiem. Oba dokumenty rzucają światło na rzeczywistą wagę twierdzeń przedstawianych przez środowisko medyczne. Ponadto Międzynarodowa Komisja Ochrony przed Promieniowaniem Niejonizującym (*International Commission for Non-ionising Radiation Protection - ICNIRP*) przeprowadza obecnie przegląd wytycznych odnoszących się do statycznych pól magnetycznych i zmiennych w czasie pól niskiej częstotliwości, na których początkowo opierała się dyrektywa: badania te mogłyby potwierdzić potrzebę określenia mniej rygorystycznych wartości działania i wartości granicznych niż te ustanowione w dyrektywie dla pól niskiej częstotliwości. Jednocześnie Światowa Organizacja Zdrowia dokonuje przeglądu kryteriów higieny otoczenia w zakresie pól elektromagnetycznych w celu uwzględnienia aktualnych badań naukowych. Komisja rozpoczęła niezależne, będące już w toku, badania, a przedstawienie ich wyników przewidziane jest na rok 2008.

Opinia sprawozdawcy

Sprawozdawca popiera cele Komisji: uważa on, że rozsądne jest przesunięcie terminu transpozycji tej dyrektywy na grunt prawa krajowego zgodnie z propozycją Komisji, wzięwszy pod uwagę, że obawy wyrażane przez niektóre sektory wydają się uzasadnione, jak również znalezienie nowych dowodów naukowych w sprawie oddziaływania pól elektromagnetycznych na zdrowie pracowników korzystających ze wspomnianych urządzeń. Sprawozdawca uznał możliwość wprowadzenia poprawki, zgodnie z którą Komisja byłaby zobowiązana do przedstawiania Parlamentowi Europejskiemu sprawozdań okresowych dotyczących stanu prowadzonych badań, lecz ostatecznie postanowił nie podejmować takiego kroku, uznając za właściwsze przyznanie Komisji czasu na przeprowadzenie koniecznych badań oraz przeanalizowanie zebranych danych, tak aby uzyskać pełen obraz tych badań oraz ich wyników.

Sprawozdawca jest jednak zdania, że Komisja Europejska musi odpowiadać przed Parlamentem Europejskim i w związku z tym wspomniana komisja zastrzega sobie prawo do wezwania w każdej chwili Komisji Europejskiej w celu wyjaśnienia stanu rzeczy w odniesieniu do prowadzonych badań oraz pierwszych płynących z nich wniosków.

Jednocześnie sprawozdawca nie wyraża wątpliwości, że dyrektywa w sprawie ochrony pracowników przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych jest potrzebna. Dlatego też sądzi, że nie wolno Komisji odkładać stworzenia instrumentu prawnego w tym zakresie. Odroczenie do roku 2012 wejścia w życie obecnej dyrektywy w celu umożliwienia zrewidowania granicznych wartości ekspozycji określonych w tym dokumencie wydaje się właściwe i w zasadzie nie ma powodu, by jeszcze bardziej odkładać termin dokonania przeglądu dyrektywy i wprowadzenia jej w życie. Komisja Zatrudnienia i Spraw Socjalnych będzie na bieżąco monitorować działania Komisji w tej dziedzinie.

Z przyczyn opisanych powyżej, sprawozdawca proponuje szybkie przyjęcie analizowanego projektu Komisji bez wnoszenia poprawek.

PROCEDURA

Tytuł	Narażenie pracowników na ryzyko wynikające z czynników fizycznych (pola elektromagnetyczne)
Odsyłacze	COM(2007)0669 – C6-0394/2007 – 2007/0230(COD)
Data przedstawienia w PE	26.10.2007
Komisja przedmiotowo właściwa Data ogłoszenia na posiedzeniu	EMPL 13.11.2007
Sprawozdawca(y) Data powołania	Jan Andersson 20.11.2007
Procedura uproszczona - data decyzji	17.12.2007
Rozpatrzenie w komisji	22.1.2008
Data przyjęcia	23.1.2008